

Forfatter Eva Hultengren er både uddannet psykolog og pårørende til en ægtefælle med Alzheimers.

Da jeg gik i gang med bogen, var min første tanke, at det måtte være en svær opgave at løfte – både at forholde sig fagligt og personligt på samme tid.

Der kunne være kvaliteter i det, men også faldgruber, tænkte jeg.

For hvad er bogens primære budskab, og hvilken gruppe henvender den sig primært til?

Er det en formidling af faglige analyser og strategier, eller er det en personlig beretning om at være pårørende, som læseren kan identificere sig med?

Bogen er inddelt i fire dele. Første del er overvejende teoretisk og indeholder en fasemodel. Anden del, på godt og vel 100 sider, er dagbogsnotater vekslede med refleksioner og beskrivelser. Tredje del omhandler forholdet mellem professionelle og pårørende. Og fjerde del indeholder en afrunding med metodeovervejelser og perspektiver.

Af disse dele er det klart anden del og især dagbogsnotaterne der er interessant.

Som læser følger man blandt andet den svære proces fra at ægtefællen stadig bor hjemme til den svære beslutning, om at han skal bo på et plejehjem.

Man følger også tiden efter indflytningen på plejehjemmet. Man følger, hvordan forfatteren må ændre sit perspektiv på relationen, og hvad man kan og er i forhold til hinanden. Og man bliver indviet i det svære i, at ægtefællen en del af tiden ikke vil acceptere at bo på et plejehjem, men for eksempel flere gange stikker af derfra.

Notaterne berører også det svære emne, at man som ægtefælle kan være bange for de reaktioner og handlinger, som ens ægtefælle udviser som følge af demensen.

Jeg har aldrig selv været ægtefælle til et menneske med demens, men har haft en nær og kær bedsteforælder, jeg som voksen var vidne til udviklede demens, som ledte til indflytning på plejehjem. Og jeg kan genkende mange af de følelser, reaktioner og handlinger, som beskrives i bogens dagbogsnotater. Derfor vil jeg mene, at også andre pårørende end ægtefæller eller partner, vil kunne spejle sig i bogens dagbogsnotater.

Eva Hultengren skriver selv om det, at hun både er pårørende og psykologfaglig på et tidspunkt i bogen:

"Min erfaring er, at jeg ikke kan være pårørende og professionel psykolog på én gang. Jeg foretrækker at være pårørende."

Selvom dette citat er taget ud af bogens helhed og fremhævet af undertegnede, synes jeg, det meget fint afspejler, at det er bogens anden del med dagbogsnotaterne som er bogens force.

Det er en personlig og stærk beretning, som jeg kunne have ønsket mig i sin rene form, uden psykologbetragtningerne. Uden det analyserende filter. Og så eventuelt en bog med de faglige perspektiver. Altså gerne to bøger. Alternativt en anden disponering af bogen.

Som bogen er bygget op nu, bliver man som læser kastet lidt frem og tilbage mellem perspektiverne som pårørende og professionel. Det er meget sympatisk, at forfatteren har villet give os begge dele, men resultatet synes jeg kan blive lidt forvirrende. Måske præcis som forfatteren selv må have følt det undervejs i processen.

Når dette er sagt, vil jeg bestemt anbefale bogen, både til de pårørende vi som psykologer måtte støde på i vores praksis. Måske dog med en mundtlig gennemgang og læsevejledning forinden til de pårørende og en vurdering af, om de kan have glæde af det faglige niveau. Og så bør man tage højde for, hvor i processen de er.

Fagfolk kan også have glæde af at læse bogen, og for medarbejdere ved demensafsnit eller plejehjem er den oplagt, ikke mindst afsnittet om samarbejdet med de pårørende.

Af Maiken Lundsgaard Martinussen, privatpraktiserende psykolog